

โครงการป้องกันแผลกดทับบริเวณก้นกบ(Coccyx) ในผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียม

นางสาวรุ่งรัตน์ เกิดสวัสดิ์ นางสาวมัลลิกา สุขะไตร นางสาวประวีณา ปริกโธสง นางสาวสุกัญญา เอี่ยมจัด

หอผู้ป่วยพิเศษ 73 ฝ่ายการพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตน์

ที่มา/เหตุผลและปัญหา

ผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียม ถือเป็น 1 ใน 5 การผ่าตัดสูงสุดในหอผู้ป่วยพิเศษ 73 ปี 2563 มีจำนวน 17 ราย หลังผ่าตัดเกิดแผลกดทับบริเวณก้นกบ จำนวน 2 ราย คิดเป็น ร้อยละ 11.76 ทำให้ผู้ป่วยเกิดความเจ็บปวด ทุกข์ทรมาน วิตกกังวลนอนโรงพยาบาลนานขึ้น และเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาเพิ่มสาเหตุเกิดจากความเจ็บปวดหลังผ่าตัด ไม่พลิกตะแคงตัว แรงกดบริเวณก้นกบที่ผู้ป่วยนอนหงายทำเป็นเวลานาน เจ้าหน้าที่จึงต้องให้ความรู้แก่ผู้ป่วย รวมถึงเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ป้องกันแผลกดทับอย่างเหมาะสม

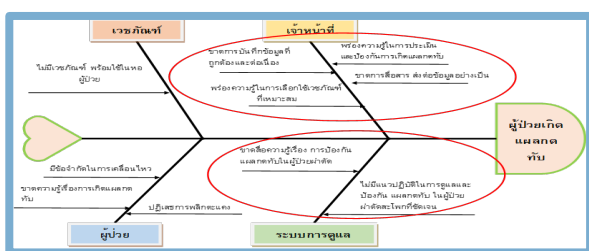
จากการประเมินความรู้ เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการดูแลและป้องกันรวมถึงการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม ทำให้ผู้จัดทำโครงการเห็นความสำคัญในการหาแนวทางดูแลป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยหลังผ่าตัดสะโพก จึงไปสืบค้นหาหลักฐานเชิงประจักษ์เรื่องการดูแลและใช้ผลิตภัณฑ์ป้องกันแผลกดทับที่เหมาะสม รวมถึงมีการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านแผลกดทับ (Advanced Practice Nurse) ในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ นำไปสู่สร้างการแนวปฏิบัติ การให้ความรู้เจ้าหน้าที่ เพื่อลดอุบัติการณ์ในการเกิดแผลกดทับจนถึงไม่เกิดเลย อีกทั้งให้ความรู้ญาติ/ผู้ดูแล ในการดูแลเมื่อจำหน่าย รวมถึงการส่งต่อเพื่อติดตามต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อไม่เกิดแผลกดทับบริเวณก้นกบ (coccyx) ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดสะโพก
2. เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีความรู้และทักษะในการประเมิน ป้องกัน การเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยผ่าตัดสะโพก

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ❖ จัดตั้งทีมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย Wound Ostomy Ward Nurse (WOWNURSE) หรือผู้ป่วยพิเศษ 73
- ❖ ค้นหาสาเหตุของการเกิดกดทับบริเวณก้นกบ ร่วมกับหัวหน้าหอผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ในหอผู้ป่วยทุกคน ด้วยวิธีการติดตามกระบวนการ หาสาเหตุ ROOT CAUSE ANALYSIS พบว่า

ผลการปฏิบัติการ

c y c l e	GOAL	OUTCOME
1	✓ เจ้าหน้าที่มีความรู้ในการป้องกันแผลกดทับบริเวณก้นกบในผู้ป่วยหลังผ่าตัดสะโพกเพิ่มขึ้น	ภาพแสดงคะแนนผ่านเกณฑ์ของเจ้าหน้าที่หลังได้รับความรู้
2	✓ มีแนวทางการปฏิบัติในการดูแลและป้องกันการเกิดแผลกดทับบริเวณก้นกบอย่างชัดเจน	ภาพแสดง work flow การป้องกันและดูแลการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพก
3	✓ มีเวชภัณฑ์พร้อมใช้ ✓ มีสื่อวีดิโอในการทบทวนความรู้เรื่องการป้องกันแผลกดทับบริเวณก้นกบในผู้ป่วยผ่าตัดข้อสะโพก	ภาพแสดง QR CODE สื่อวิดีโอความรู้การป้องกันแผลกดทับบริเวณก้นกบ

ผลลัพธ์

ตัวชี้วัด	GOAL	ก่อนดำเนินการ (ม.ค.-ธ.ค.63)	หลังดำเนินการปรับปรุง		
			ครั้งที่1 (ม.ค.-ธ.ค.64)	ครั้งที่2 (พ.ค.-ธ.ค.64)	ครั้งที่3 (ก.ย.-ธ.ค.64)
อัตราการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยผ่าตัดสะโพก	ร้อยละ 0	ร้อยละ 11.6 (2 ราย)	10 (1 ราย)	0	0
ร้อยละเจ้าหน้าที่ผ่านการประเมินความรู้ความเข้าใจในการป้องกันแผลกดทับในผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียม	ร้อยละ 80	N/A	57.69	76.92	100

สรุป

1. อัตราการเกิดแผลกดทับบริเวณก้นกบในผู้ป่วยผ่าตัดข้อสะโพกเทียมลดลง จากร้อยละ 11.6/ปี เป็นร้อยละ 4.3 /ปี
2. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันแผลกดทับมากขึ้น
3. มีแนวปฏิบัติในการในการป้องกันแผลกดทับในผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียมอย่างเป็นระบบแบบแผน รวมถึงใช้สื่อการสอนวีดิโอในการทบทวนความรู้
4. มีการวางแผนนำโครงการไปใช้ในหอผู้ป่วยที่ผ่าตัดข้อสะโพก